

## Statens Forsøgsvirksomhed i Plantekultur

635. meddelelse. 21. januar 1960

A. Forsøgsresultater

### Forsøg med rugsorter 1956-59

Forsøgene, der er gennemført på lerjord ved Aakirkeby, Lyngby, Aarslev, Askov og Ødum, på god sandjord ved Borris og på lettere sandjord ved Jyndeved, Lundgaard, Studsgaard og Tylstrup, har omfattet ældre sorter og nye eliter af disse samt enkelte nye sorter. Forsøget ved Aakirkeby i 1956 har måttet kasseres på grund af angreb af sneskimmel.

	hkg pr. ha		Forholdstal		Strå-	Lejetil-	mg pr. g pr.	
	kærne	halm	kærne	halm	længde	bøjelig-	korn	liter
						hed <sup>1)</sup>		
<i>1956-59, 39 forsøg</i>								
Petkus . . . . .	37.8	58.8	102	97	135	3.8	29.4	719
Svaløf Værne . . . . .	37.2	63.2	101	105	143	4.8	26.6	707
Sejet Kærne . . . . .	36.9	61.4	100	102	138	5.1	27.0	709
Borris Perle . . . . .	36.7	60.3	99	100	141	4.3	27.5	707
Svaløf Kongs II, elite 50 . . . . .	35.9	58.2	97	96	130	3.1	24.6	703
<i>1957-59, 30 forsøg</i>								
Svaløf Kongs II, elite 50 . . . . .	36.1	58.2	100	100	131	3.4	24.3	703
Svaløf Kongs II, elite 52 . . . . .	36.7	58.3	102	100	132	2.9	25.1	702
<i>1958-59, 20 forsøg</i>								
Petkus . . . . .	37.1	58.5	103	96	136	4.7	28.3	724
Borris Perle . . . . .	35.4	59.5	99	98	145	4.8	26.8	709
Tjele 56 . . . . .	36.0	59.7	100	98	141	4.9	25.4	707
Borris Perle 1/55 . . . . .	35.5	61.9	99	102	146	5.5	25.9	703
Petkus, normalstr. . . . .	35.4	64.0	99	105	149	5.6	29.0	723

1. 0-10, 0 = helt stående, 10 = helt liggende

Af sorterne har 5 været med i hele forsøgsperioden, 1 i 3 år og 3 i 2 år. I foranstående oversigt, der angiver hovedresultaterne af forsøgene, er først anført de 5 sorter, der har været med i 4 års forsøg. Endvidere en sammenstilling af 3 års forsøg med de to eliteårgange af Svaløf Kongs II samt de sorter, der kun har været prøvet i 2 års forsøg, hvor Petkus og Borris Perle er opført som målesorter. Ved beregning af forholdstallene er gennemsnitsudbyttet af sorterne i de enkelte afdelinger sat = 100, bortset fra de to eliter af Svaløf Kongs II, hvor elite 50 er sat = 100. I bilaget er anført gennemsnitsudbyttet af kærne og forholdstal ved de enkelte forsøgssteder samt i de enkelte år.

Af de sorter, der har været med i 4 års forsøg, har Petkus givet højeste kærneudbytte, 37,8 hkg pr. ha. Svaløf Værne ligger på andenpladsen med 0,6 hkg mindre end Petkus. Sejset Kerne og Borris Perle har givet omtrent samme udbytte og ca. 1 hkg mindre end Petkus. For Svaløf Kongs II, der er lavestydende, er mindreudbyttet ca. 2 hkg i forhold til Petkus. De to eliter af Svaløf Kongs II kan sammenlignes på grundlag af 3 års forsøg, hvor elite 52, der nu er i handelen, har givet 2 pct. mere end den ældre eliteårgang. I 2 års forsøg har Tjele 56 givet ca. 1 hkg mindre end Petkus, men 0,6 hkg mere end Borris Perle. Borris Perle 1/55 har givet samme udbytte som den ældre eliteårgang, medens Petkus normalstrået er mindre ydende end den almindelige type af Petkus.

Af bilaget fremgår, at Petkus har en bedre placering på sandjord end på lerjord, hvor sortsrækkefølgen ikke er sikker.

Halmudbyttet er lavest hos Svaløf Kongs II og Petkus og højest hos Svaløf Værne og Petkus, normalstrået. Svaløf Kongs II er betydeligt kortere og Petkus lidt kortere af strå end de øvrige sorter, medens Petkus, normalstrået har relativt langt strå. Tjele 56 er kortere end Borris Perle.

Karaktererne for lejetilbøjelighed viser, at Petkus, normalstrået, Sejset Kærne og Svaløf Værne er blødere af strå end de øvrige sorter, hvoraf Svaløf Kongs II er den mest stivstråede. Svaløf Kongs II, elite 52 er lidt stivere end elite 50. Tjele 56 forholder sig i 2 års forsøg som Petkus og Borris Perle, medens den nye elite af Borris Perle er mere blødstrået end den ældre.

De to former af Petkus har store og Svaløf Kongs II små kærner. Rumvægten er høj hos såvel Petkus som Petkus, normalstrået, og lav hos Svaløf Kongs II.

## Oversigt over sorterne

*Petkus* har givet højeste kærneudbytte i gennemsnit af alle forsøg og har en forholdsvis bedre stilling på sandjord end på lerbord. Strået er knapt middellangt og ret stivt. Sorten har store kærner med høj rumvægt.

*Svaløf Værne* har givet godt middeludbytte af kærne. Strået godt middellangt og noget blødt. Kærnerne er middelstore og rumvægten knapt middel.

*Sejet Kærne* er middeldyde. Sorten har middellangt noget blødt strå. Såvel kærnestørrelse som rumvægt er middel.

*Borris Perle* har givet lidt under middeludbytte af kærne. Strået er ret langt og knapt så stivt som hos *Petkus*. Sorten har middelstore kærner, og rumvægten lidt under middel.

*Svaløf Kongs II*, elite 50, er lavestydende med 3 pct. mindre kærne end gennemsnittet. De to eliteårgange af denne sort er sammenlignet i 30 forsøg, hvor elite 52 har givet 2 pct. kærne mere end elite 50. Begge eliter har kort og stivt strå, elite 52 er lidt stivere end 50. Kærnerne er små, hos elite 52 lidt større end hos den ældre elite. Rumvægten er lav og ens for de to årgange.

*Tjele 56*, der er tiltrukket af forstander Jens Nielsen tidl. *Borris* landbrugsskole, har i 2 års forsøg givet ca. 1 hkg kærne mindre end *Petkus*, men ca. 0,5 hkg mere end *Borris Perle*. Med hensyn til stråets længde placerer sorten sig mellem de to sorter, og lejetilbøjeligheden er som hos disse. Kærnestørrelsen er lidt under middel, rumvægten middel.

*Borris Perle 1/55* har givet samme kærneudbytte som den ældre elite. Strå længden er ligeledes ens, men strået hos 1/55 er noget blødere. Kærnerne er knapt så store og rumvægten lidt lavere end hos den ældre elite.

*Petkus, normalstrået* er mindreydende end den almindelige type af *Petkus*. Strået er langt og blødt. Kærnekvaliteten er ens for de to typer.

---

Abonnement på korte meddelelser fra Statens Forsøgsvirksomhed i Plantekultur kan tegnes på ethvert postkontor under navn af »Statens Forsøgsvirksomhed i Plantekultur«.

Abonnementsprisen er 4 kr. om året, postpenge iberegnet.

Anmeldelse om adresseændring må indgives til postvæsenet.

Trykt i 22.000 eksemplarer.

## Bilag til 635. meddelelse.

## Sortsforseg med rug 1956—59, hkg kærne pr. ha og forholdstal

	Gen- nem- snit	Aa- kirke- by <sup>1)</sup>	Lyng- by	Aars- lev	Askov	Ødum	Bor- ris	Jynde- vad	Lund- gaard	Studs- gaard	Tyl- strup	1956	1957	1958	1959
<i>1956—59, 39 forsøg</i>															
Petkus.....	37.8	47.1	44.2	46.4	42.4	51.0	38.3	24.7	30.0	22.8	33.6	36.5	40.4	37.3	36.9
Svaløf Værne.....	37.3	49.4	46.2	46.6	43.7	49.7	35.4	22.3	27.0	21.0	33.8	36.1	41.3	36.0	35.2
Sejet Kærne.....	36.9	48.8	44.4	46.8	42.8	49.8	35.7	22.4	28.0	20.8	33.2	35.9	40.3	35.5	35.7
Borris Perle.....	36.7	46.9	44.4	46.0	42.6	50.4	36.4	22.3	27.2	21.3	32.6	35.9	40.2	35.1	35.7
Svaløf Kongs II, elite 50...	35.9	47.7	44.3	43.9	42.2	48.6	33.7	20.7	27.4	21.4	32.5	35.4	39.5	33.9	34.9
<i>1957—59, 30 forsøg</i>															
Svaløf Kongs II, elite 50...	36.1	47.7	43.1	46.9	43.1	49.8	33.5	19.9	26.6	19.2	31.0	—	39.5	33.9	34.9
Svaløf Kongs II, elite 52...	36.7	48.9	43.2	48.2	43.2	49.8	34.3	20.5	27.1	20.4	30.3	—	39.7	34.5	35.8
<i>1958—59, 20 forsøg</i>															
Petkus.....	37.1	43.6	38.8	55.1	43.6	51.3	40.0	21.3	28.6	16.5	33.0	—	—	37.3	36.9
Borris Perle.....	35.4	43.1	38.3	51.7	43.2	51.0	36.7	18.8	26.1	14.5	30.6	—	—	35.1	35.7
Tjele 56.....	36.0	44.0	40.9	52.9	43.6	52.1	35.1	18.7	27.2	14.4	30.9	—	—	36.3	35.6
Borris Perle 1/55.....	35.5	45.0	40.1	52.5	43.1	51.3	34.1	18.8	25.2	14.3	30.6	—	—	35.3	35.7
Petkus, normalstræet.....	35.4	43.3	38.1	50.9	43.4	47.4	35.8	20.5	27.2	14.2	33.2	—	—	36.3	34.6
<i>1956—59, 39 forsøg</i>															
	Forholdstal														
Petkus.....	102	98	99	101	99	102	107	110	107	106	101	102	100	105	103
Svaløf Værne.....	101	103	103	102	102	100	99	99	97	98	102	100	102	101	99
Sejet Kærne.....	100	101	99	101	100	100	99	100	100	97	100	100	100	100	100
Borris Perle.....	99	98	99	100	100	101	101	99	97	99	98	100	100	99	100
Svaløf Kongs II, elite 50...	97	100	99	96	99	97	94	92	98	100	98	98	98	95	98
<i>1957—59, 30 forsøg</i>															
Svaløf Kongs II, elite 50...	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	—	100	100	100
Svaløf Kongs II, elite 52...	102	103	100	103	100	100	102	103	102	106	99	—	101	102	103
<i>1958—59, 20 forsøg</i>															
Petkus.....	103	100	99	105	101	101	110	108	106	112	104	—	—	103	103
Borris Perle.....	99	98	98	98	100	101	101	96	97	98	97	—	—	97	100
Tjele 56.....	100	100	104	101	101	103	97	95	101	97	98	—	—	101	100
Borris Perle 1/55.....	99	103	102	100	99	101	94	96	94	97	97	—	—	98	100
Petkus, normalstræet.....	99	99	97	97	100	94	99	105	101	96	105	—	—	101	97

1. Forsøget 1956 kasseret